

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

S'AJUSTEN LES COMPETÈNCIES PROPOSADES ALS GRAUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA AL PERFIL PROFESSIONAL DEL MESTRE?

Avaluació de les competències proposades als Graus d'Educació Infantil i Primària

- Morales Vives, Fàbia

Universitat Rovira i Virgili

Departament de Psicologia/ Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Carretera de Valls s/n. 43400 Tarragona (Espanya)

fabia.morales@urv.cat

- García Olalla, Lola

Universitat Rovira i Virgili

Departament de Psicologia/ Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Carretera de Valls s/n. 43400 Tarragona (Espanya)

lola.garcia@urv.cat

- Molas Ramos, Emília

Universitat Rovira i Virgili

Departament de Psicologia/ Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Carretera de Valls s/n. 43400 Tarragona (Espanya)

emilia.molas@urv.cat

- Camps Llauradó, Cori

SECRETARIA TÈCNICA
VII CIDUI

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Universitat Rovira i Virgili

Departament de Psicologia/ Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Carretera de Valls s/n. 43400 Tarragona (Espanya)

cori.camps@urv.cat

- Valls Giménez, Enric

Universitat Rovira i Virgili

Departament de Psicologia/ Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia

Carretera de Valls s/n. 43400 Tarragona (Espanya)

enric.valls@urv.cat

1. RESUM: 500-700 caràcters

El fet que les competències dels nous Graus universitaris puguin estar formulades de forma ambigua, amb poca vinculació a les futures necessitats professionals dels estudiants, afectaria a la qualitat docent, i per extensió a la qualitat institucional de les universitats. Per aquest motiu, el present estudi es centra en la revisió de les competències dels Graus d'Educació Infantil i Primària, a partir de les entrevistes realitzades a mestres en exercici. Els resultats mostren que, en general, les competències contemplades en aquests Graus s'ajusten a les necessitats manifestades pels professionals, tot i que hi ha aspectes que els professionals consideren rellevants i no estan contemplats.

2. ABSTRACT: 500-700 characters

SECRETARIA TÈCNICA
VII CIDUI

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

The fact that competencies of the new university degrees may be expressed ambiguously and have little in common with the students' future professional needs will affect the quality of teaching and, by extension, the institutional quality of universities. For this reason, the present study focuses on reviewing the competencies proposed for the degrees in Infant and Primary Education, taking as a starting point the interviews performed to teachers. The results show that, in general, the competencies envisaged for these degrees match the needs expressed by the professionals, although the practicing teachers also believe that some aspects that are not envisaged are also important.

3. PARAULES CLAU: competències, mestres, necessitats professionals.

KEYWORDS: Competencies, teachers, professional needs.

4. ÀREA DE CONEIXEMENT: Indicar l'àrea a la que correspon el contingut de la proposta:

- Art i Humanitats
- Ciències Experimentals i de la Salut
- Ciències Socials i Jurídiques
- Enginyeries i Arquitectura
- Més d'un àrea

5. ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRÉS: Indicar l'àmbit temàtic al que es proposa adscriure la comunicació:

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Avaluació i qualitat institucional
- La cooperació en i per al coneixement
- Innovació en l'ensenyament superior
- L'aprenentatge autònom de l'alumne
- La internacionalització de la universitat

6. MODALITAT DE PRESENTACIÓ:

- Comunicació oral
- Comunicació pòster
- Comunicació electrònica

7. DESENVOLUPAMENT:

a) Objectius

Els objectius proposats al present estudi són els següents:

- Determinar fins a quin punt les competències proposades pels Graus d'Educació Infantil i Primària estan realment vinculades a les necessitats professionals d'aquest àmbit.
- Determinar quines són les diferències entre les competències considerades rellevants pels Mestres d'Educació Infantil i pels Mestres d'Educació Primària en exercici.

SECRETARIA TÈCNICA
VII CIDUI

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Un dels objectius finals del projecte és redefinir i concretar la formulació de les competències, per tal que els continguts i les situacions d'aprenentatge en la formació inicial dels Mestres responguin a les seves futures necessitats professionals. En aquest document es presenten els resultats obtinguts a la primera fase del projecte, pel que fa a la valoració de les competències per part de 90 Mestres d'Educació Infantil i 85 d'Educació Primària en exercici, amb un promig de 16,5 anys d'experiència.

b) Descripció del treball

La formació basada en competències pròpia dels nous graus ha suposat un canvi important en la planificació, el disseny i l'avaluació de les matèries, donat que l'adquisició de competències és l'eix vertebrador de la formació. Segons el Projecte Tuning, el concepte competència es refereix a una combinació d'atributs que descriuen el nivell o grau de suficiència amb què una persona es capaç d'exercir-los (González i Wagenaar, 2003). Aquest nou context implica que el professor universitari no ha de ser un simple transmissor de coneixements, si no que ha d'impulsar l'aprenentatge de les competències i de les actituds que l'estudiant ha d'adquirir (Morales Vallejo, 2006). De fet, el propi terme competència implica en certa mesura acció, donat que posseir capacitats no significa ser competent (Fernández, 2009). Les competències no impliquen un simple emmagatzemament de coneixements o capacitats, si no que impliquen també la mobilització dels propis recursos (Fernández, 2009). Per tant, ser competent vol dir utilitzar aquests coneixements que l'individu ha adquirit. En resum, el procés de formació

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

en competències ha d'incorporar necessàriament l'experiència, per tal d'aprendre a utilitzar els recursos i coneixements adquirits.

Les competències recollides als nous Graus han d'estar vinculades amb l'àmbit professional, tal com destaca el *documento Marco sobre integración del Sistema Universitario Español en el Espacio Europeo de Educación Superior* (MEDC, 2003): "los objetivos formativos de las enseñanzas oficiales a nivel de grado tendrán, con carácter general, una orientación profesional, es decir, deberán proporcionar una formación universitaria en la que integren armónicamente las competencias genéricas básicas, las competencias transversales relacionadas con la formación integral de las personas y las competencias específicas que posibiliten una orientación profesional que permitan a los titulados una integración en el mercado de trabajo". De fet, tal com destaca Zabalza (2002), un dels reptes que ha d'afrontar la Universitat és l'adaptació a les demandes laborals. Per tant, la qualitat docent en l'àmbit universitari dependrà necessàriament de la formulació de les competències i de la seva vinculació amb les necessitats professionals reals. El fet que algunes de les competències estiguin formulades de forma ambigua, sense concretar i amb poca vinculació a les necessitats professionals futures dels estudiants, afectarà a la qualitat docent, i per extensió a la qualitat institucional de les universitats, a més de les conseqüències pel futur exercici professional dels estudiants. Per tant, és necessari verificar la idoneïtat de les competències definides als graus, especialment en relació amb l'àmbit laboral, per tal de garantir una educació de qualitat basada en la millora continua. El present estudi es centra

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

concretament en la revisió de les competències proposades pels Graus d'Educació Infantil i Primària.

Pel que fa a la mostra, en aquest estudi van participar 90 Mestres d'Educació Infantil (94% de dones) i 85 Mestres d'Educació Primària (78% de dones) en exercici, amb un promig de 16,5 anys d'experiència professional. En el cas dels Mestres d'Educació Infantil, la mitjana aritmètica de l'edat és 38,9 anys (D.T.: 9,11). El 77,8% dels participants exercien en centres urbans i el 22,2% en centres rurals. El 73,3% d'aquests Mestres treballaven es centres públics, el 18,6% en centres concertats i el 8,1% en centres privats. El 89,3% eren tutors d'aula. En el cas dels Mestres d'Educació Primària, la mitjana aritmètica de l'edat és 43,35 anys (D.T.: 10,3). El 75,3% dels participants exercien en centres urbans i el 24,7% en centres rurals. El 80,5% d'aquests Mestres treballaven es centres públics i el 19,5% en centres concertats. El 69,1% eren tutors d'aula i el 30,9% eren especialistes.

El qüestionari constava tant de preguntes tancades tipus Likert com de preguntes ordinals i preguntes obertes. En el cas de les preguntes tipus Likert, els Mestres havien de contestar fins a quin punt consideraven rellevants per seva professió cadascuna de les competències incloses en els següents eixos competencials: 1. els coneixements; 2. la pràctica o la intervenció; 3. la interacció amb els altres; 4. l'ètica personal i professional. Pel que fa a les preguntes ordinals, els Mestres havien d'ordenar segons la seva importància les diferents competències específiques incloses en cada eix. Finalment, per cada eix competencial els Mestres podien opinar lliurement sobre les competències que

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

els estudiants universitaris haurien d'adquirir al llarg de la carrera. La informació de la part oberta es va recollir a l'entrevista realitzada a aquests professionals.

Pel que fa a l'especialitat d'Educació Infantil, a continuació es mostren les definicions per cadascun dels eixos:

- Eix competencial “Els coneixements”: Eix competencial relacionat amb la comprensió del fet educatiu en el període de 0-6 anys i dels processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat de l'alumnat d'aquestes edats.
- Eix competencial “La pràctica o intervenció”: Eix competencial relacionat amb la planificació i el seguiment dels aprenentatges de l'alumnat.
- Eix competencial “La interacció amb els altres”: Eix competencial relacionat amb la participació en la gestió del centre i amb l'establiment de relacions interpersonals i amb l'entorn familiar i social.
- Eix competencial “L'ètica personal i professional”: Eix competencial relacionat amb l'assumpció dels deures i les responsabilitats professionals i amb el desenvolupament personal.

Pel que fa a l'especialitat d'Educació Primària, a continuació es mostren les definicions per cadascun dels eixos:

- Eix competencial “Els coneixements”: Eix competencial relacionat amb la comprensió del fet educatiu en el període 6-12 anys i dels processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat de l'alumnat d'aquestes edats.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Eix competencial “La pràctica o intervenció”: Eix competencial relacionat amb la planificació i el seguiment dels aprenentatges de l'alumnat.
- Eix competencial “La interacció amb els altres”: Eix competencial relacionat amb la participació en la gestió del centre i amb l'establiment de relacions interpersonals i amb l'entorn familiar i social.
- Eix competencial “L'ètica personal i professional”: Eix competencial relacionat amb l'assumpció dels deures i les responsabilitats professionals i amb el desenvolupament personal.

Les competències valorades pels Mestres d'Educació Infantil i Educació Primària es poden consultar a les taules 1-8.

c) Resultats i/o conclusions

Les taules 1 i 2 mostren el conjunt de competències avaluades pels Mestres d'Educació Infantil i d'Educació Primària a l'eix “Els coneixements”, i els resultats obtinguts.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Taula 1

Eix competencial “Els coneixements” per Educació Infantil. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>E.</i> Conèixer fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.	4,7	0,6	1
<i>E.</i> Conèixer els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.	4,6	0,7	2
<i>E.</i> Conèixer l'evolució del llenguatge en la primera infància.	4,5	0,6	3
<i>E.</i> Conèixer models de millora de la qualitat amb aplicació als centres educatius.	4,2	0,7	5
<i>E.</i> Conèixer l'organització de les escoles d'educació infantil i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament.	4,1	0,9	6
<i>E.</i> Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació a la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació infantil i als seus professionals.	4,0	0,9	8
<i>E.</i> Conèixer fonaments de dietètica i higiene infantils.	3,7	0,8	4
<i>E.</i> Conèixer les implicacions educatives de les tecnologies de la informació i la comunicació i, en particular, de la televisió en la primera infància.	3,3	0,9	7

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; r = rang.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Taula 2

Eix competencial “Els coneixements” per Educació Primària. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>E.</i> Conèixer les àrees curriculars de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn dels procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius.	4,7	0,6	1
<i>E.</i> Conèixer models de millora de la qualitat amb aplicació als centres educatius.	4,1	0,8	3
<i>E.</i> Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació a la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació primària i als seus professionals.	4,0	0,8	4
<i>E.</i> Conèixer l'organització dels col·legis d'educació primària i la diversitat d'accions que comprèn el seu funcionament.	4,0	0,8	2
<i>E.</i> Conèixer i aplicar en les aules les tecnologies de la informació i de la comunicació.	4,0	0,8	5

Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; r = rang.

En aquest eix competencial sobre els coneixements, els Mestres d'Educació Infantil van considerar que les competències més rellevants eren les següents:

SECRETARIA TÈCNICA
VII CIDUI

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Conèixer fonaments d'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre els processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.
- Conèixer els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.

En canvi, consideraven menys rellevants aquelles competències relacionades amb el coneixement de les implicacions educatives de les tecnologies de la informació i la comunicació, i el coneixement dels fonaments de dietètica i higiene infantil.

A la part oberta van subratllar altres aspectes com conèixer els recursos i els criteris d'avaluació que es poden aplicar als centres d'Educació Infantil per atendre la diversitat, conèixer les metodologies i tècniques d'aprenentatge o conèixer l'organització i el funcionament del centre.

Els Mestres d'Educació Primària en general van considerar que totes les competències d'aquest primer eix competencial eren rellevants, especialment les següents:

- Conèixer les àrees curriculars de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn dels procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació a la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació primària i als seus professionals.

A la part oberta, els Mestres d'Educació Primària van subratllar la importància de conèixer els aspectes organitzatius i funcionals del centre educatiu i la importància de conèixer i aplicar les competències bàsiques.

Les taules 3 i 4 mostren els resultats obtinguts per l'eix competencial “La pràctica o intervenció”:

Taula 3

Eix competencial “La pràctica o intervenció” per Educació Infantil. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>E.</i> Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i volitiva.	4,8	0,5	1
<i>N.</i> Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de las dues llengües oficials de la URV.	4,7	0,7	

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

<i>E.</i> Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.	4,6	0,6	2
<i>E.</i> Expressar-se oralment i per escrit i dominar l'ús de diferents tècniques d'expressió.	4,6	0,7	4
<i>E.</i> Saber observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.	4,5	0,7	3
<i>T.</i> Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació.	4,5	0,6	
<i>T.</i> Comunicar informació, idees, problemes i solucions de manera clara i efectiva.	4,5	0,6	
<i>N.</i> Gestionar la informació i el coneixement.	4,3	0,8	
<i>E.</i> Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i multilingües.	4,0	0,9	5
<i>N.</i> Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.	3,9	0,8	
<i>N.</i> Dominar en un nivell intermedi una llengua estrangera, preferentment l'anglès.	3,3	1,0	

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; *r* = rangs de les competències específiques.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Taula 4

Eix competencial “La pràctica o intervenció” per Educació Primària. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>N.</i> Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de las dues llengües oficials de la URV.	4,8	0,5	
<i>E.</i> Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.	4,7	0,6	1
<i>E.</i> Fomentar la lectura i el comentari crític de textos dels diversos dominis científics i culturals continguts en el currículum escolar	4,5	0,7	2
<i>T.</i> Comunicar informació, idees, problemes i solucions de manera clara i efectiva.	4,5	0,6	
<i>T.</i> Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació.	4,4	0,7	
<i>E.</i> Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans que conformin els valors de la formació ciutadana.	4,4	0,6	3
<i>N.</i> Gestionar la informació i el coneixement.	4,3	0,8	
<i>E.</i> Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.	4,0	0,7	4
<i>N.</i> Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.	3,9	0,8	

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

<i>N.</i> Dominar en un nivell intermedi una llengua estrangera, preferentment l'anglès.	3,8	0,9	
<i>E.</i> Destriar selectivament la informació audiovisual que contribueixi als aprenentatges, a la formació cívica i a la riquesa cultural.	3,8	0,8	5

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; *r* = rangs de les competències específiques.

En aquest segon eix competencial, referit a la pràctica o la intervenció, els Mestres d'Educació Infantil van destacar les següents competències:

- Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i volitiva.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.

En canvi, la competència “Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i multilingües” va ser considerada menys rellevant. D'altra banda, a la part oberta van subratllar la importància de les estratègies per atendre adequadament la diversitat, adaptant la metodologia a les necessitats i nivells

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

d'aprenentatge de cada infant. També destaquen la importància de l'experiència pràctica i de la formació en metodologies actives, a través de l'experiència directa.

Els Mestres d'Educació Primària van considerar que les competències més rellevants del segon eix competencial eren:

- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Fomentar la lectura i el comentari crític de textos dels diversos dominis científics i culturals continguts en el currículum escolar.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans que conformin els valors de la formació ciutadana.

La competència que van valorar en menor mesura va ser: Destriar selectivament la informació audiovisual que contribueixi als aprenentatges, a la formació cívica i a la riquesa cultural.

A la part oberta van afegir altres aspectes, com saber fer programacions i memòries, o aprendre a dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament/aprenentatge, adequant aquest procés a les necessitats i interessos dels alumnes. També van destacar la importància de dominar els coneixements, els continguts, les activitats, les eines i els recursos propis d'aquesta etapa educativa.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Les taules 5 i 6 mostren els resultats obtinguts a l'eix competencial “La interacció amb els altres”.

Taula 5

Eix competencial “La interacció amb els altres” per Educació Infantil. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
Treballar en equip de forma col.laborativa i responsabilitat compartida.	4,73	0,493	
Actuar com orientador de pares i mares en relació amb l'educació familiar en el període 0-6 i dominar habilitats socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de les famílies.	4,6	0,7	1
Reflexionar en grup sobre l'acceptació de normes i el respecte als altres.	4,58	0,618	2

Nota: E. = Competències específiques; T. = Competències transversals; N. = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; r = rangs de les competències específiques.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Taula 6

Eix competencial “La interacció amb els altres” per Educació Primària. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>E.</i> Ocupar les funcions de tutoria i d'orientació amb els estudiants i les seves famílies, atenent les singulars necessitats educatives dels estudiants.	4,7	0,6	1
<i>T.</i> Treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida.	4,6	0,6	
<i>E.</i> Col·laborar amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social.	4,1	0,6	2

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; r = rangs de les competències específiques.

En aquest tercer eix competencial, sobre la interacció amb els altres, els Mestres d'Educació Infantil valoren en major mesura treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida, tot i que també valoren la resta de competències. A la part oberta van destacar altres aspectes vinculats a la família, com per exemple la orientació a les famílies, el fet de mantenir una bona relació i comunicació amb una actitud de col·laboració mútua o el coneixement d'eines i estratègies per relacionar-se amb les famílies. També van

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

valorar el fet de mostrar una actitud respectuosa, dialogant i flexible tant amb les famílies com amb els infants, tenint en compte els seus sentiments.

El Mestres d'Educació Primària també valoren treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida, i també les funcions de tutoria i d'orientació als estudiants i a les seves famílies, atenent les singulars necessitats educatives dels estudiants. A la part oberta van destacar altres qüestions com l'aprenentatge de recursos per gestionar les relacions interpersonals amb alumnes i familiars (empatia, assertivitat, ...), o l'aprenentatge de recursos per organitzar reunions, entrevistes i tutories amb les famílies, a més de saber com aplicar aquests recursos. També van valorar la coordinació amb altres mestres i professionals, i el domini de tècniques per treballar en equip, mostrant una actitud oberta i col·laborativa.

Finalment, les taules 7 i 8 mostren els resultats obtinguts a l'eix competencial "L'ètica personal i professional".

Taula 7

Eix competencial "L'ètica personal i professional" per Educació Primària. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
<i>T.</i> Aprendre a aprendre.	4,8	0,4	
<i>E.</i> Promoure l'autonomia i la singularitat de cada estudiant com factors d'educació de les emocions, els sentiments i els valors en	4,8	0,5	1

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

la primera infància.			
<i>E.</i> Fomentar la convivència en l'aula i fora d'ella, resoldre problemes de disciplina i contribuir a la resolució pacífica de conflictes.	4,8	0,5	2
<i>E.</i> Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.	4,7	0,5	5
<i>E.</i> Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l en els estudiants.	4,6	0,6	3
<i>T.</i> Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.	4,6	0,6	
<i>E.</i> Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la labor docent.	4,6	0,5	4
<i>T.</i> Resoldre problemes complexos de forma efectiva en l'àmbit del Mestre d'Educació infantil.	4,5	0,7	
<i>N.</i> Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.	4,4	0,7	
<i>N.</i> Definir i desenvolupar el propi projecte acadèmic i professional que es planteja a la universitat.	3,8	0,9	

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; *r* = rangs de les competències específiques.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Taula 8

Eix competencial “L’ètica personal i professional” per Educació Primària. Resultats ordenats per magnitud de la mitjana aritmètica.

	$\bar{x}$	S_x	r
E. Fomentar la convivència en l'aula i fora d'ella, resoldre problemes de disciplina i contribuir a la resolució pacífica de conflictes.	4,8	0,5	1
E. Estimular i valorar l'esforç, la constància i la disciplina personal en els estudiants.	4,8	0,5	2
E. Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.	4,7	0,5	4
T. Aprendre a aprendre.	4,6	0,7	
E. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.	4,5	0,7	3
N. Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.	4,5	0,7	
E. Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la labor docent.	4,5	0,7	5
E. Assumir la dimensió educadora de la funció docent i fomentar l'educació democràtica per a una ciutadania activa.	4,4	0,7	6
N. Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional	4,3	0,7	

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

<i>E.</i> Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible.	4,1	0,7	8
<i>N.</i> Resoldre problemes complexos de forma efectiva en l'àmbit del Mestre d'Educació infantil.	4,1	0,7	
<i>E.</i> Mantenir una relació crítica i autònoma respecte dels sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.	4,0	0,7	7
<i>N.</i> Definir i desenvolupar el propi projecte acadèmic i professional que es planteja a la universitat.	3,8	0,8	

Nota: *E.* = Competències específiques; *T.* = Competències transversals; *N.* = Competències nuclears; $\bar{x}$ = Mitjana aritmètica; S_x = Desviació típica; *r* = rangs de les competències específiques.

Pel que a aquest eix competencial, relacionat amb l'ètica personal i professional, els Mestres d'Educació Infantil consideren especialment rellevant:

- Aprendre a aprendre.
- Promoure l'autonomia i la singularitat de cada estudiant com factors d'educació de les emocions, els sentiments i els valors en la primera infància.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

A la part oberta van destacar l'educació emocional, la importància de mantenir-se informat i actualitzat, l'autoavaluació i reflexió sobre la pròpia pràctica i l'educació emocional, fomentant l'empatia, la solidaritat i el respecte. També vana avaluar el fet de

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

---

conèixer i saber aplicar el projecte de convivència del centre, i l'aplicació d'estratègies de resolució de conflictes.

Els Mestres d'Educació Primària consideren que les competències més rellevants són:

- Fomentar la convivència en l'aula i fora d'ella, resoldre problemes de disciplina i contribuir a la resolució pacífica de conflictes.
- Estimular i valorar l'esforç, la constància i la disciplina personal en els estudiants.

A la part oberta també van destacar la importància de l'educació en valors, respecte i tolerància, i de l'actitud empàtica i comunicativa amb els alumnes, a més de la formació permanent. També van destacar la importància de crear un bon clima de convivència a l'aula, i el fet de saber detectar conflictes i resoldre'ls de manera eficaç.

En resum, pel que fa a la pregunta plantejada al títol d'aquest document, es pot considerar que en general les competències contemplades en aquests Graus s'ajusten a les necessitats manifestades pels professionals, en especial en el cas dels Mestres d'Educació Primària. Però les respostes a les preguntes obertes introdueixen nous matisos sobre aquestes competències, i mostren altres aspectes que no estan contemplats, però que els Mestres en exercici consideren importants.

Per tal d'adquirir una perspectiva més àmplia, caldria realitzar nous estudis complementaris sobre el tema. Per exemple, seria interessant comparar les valoracions dels Mestres en exercici amb les valoracions realitzades pels estudiants d'últim curs dels Graus, que ja han tingut l'oportunitat d'adquirir certa experiència pràctica a través del Practicum.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Les valoracions d'aquests estudiants proporcionarien informació rellevant per determinar quines són les seves necessitats, i fins a quin punt aquestes necessitats coincideixen amb els aspectes recollits a les competències i amb els aspectes que els Mestres en exercici consideren rellevants. Aquesta informació permetria concretar en major mesura les competències i adequar les activitats d'ensenyament-aprenentatge a les necessitats dels alumnes. D'altra banda, també seria interessant utilitzar altres metodologies de valoració, per complementar la informació obtinguda, com poden ser els productes d'aprenentatge dels alumnes.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Fernández, E. (2009). El discurso de la formación basada en competencias profesionales. Un análisis crítico de la formación inicial de profesionales en la Educación Superior.

REIFOP, 12(1), 151-160.

González, J. & Wagenaar, R. (2003). *Tuning educational structures in Europe*. Informe final

- Proyecto Piloto, Fase Uno. Bilbao: Universidad de Deusto.

Morales Vallejo, P. (2006). Implicaciones para el profesor de una enseñanza centrada en el alumno. *Miscelánea Comillas*, 64(124), 11-38.

Zabalza, M. (2002). *La enseñanza universitaria. El escenario y sus protagonistas*. Madrid:

Narcea.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI

